

MAANTEEAMET

TEHNILISE ÜLEVAATUSE OÜ
ago@autobaas.ee

25.05.17 nr 17-00026/133

Ettekirjutus

Resolutsioon

Ettekirjutusega:

- 1) Maanteeamet juhib ettevõtte Tehnilise Ülevaatuse OÜ (registrikood 10646752) tähelepanu rikkumistele mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrolli teostamisel liiklusseaduse, kohalduvate määruste, Maanteeameti juhendite ja sõlmitud halduslepingu nõuete täitmisel;**
- 2) Maanteeamet kohustab ettevõtet Tehnilise Ülevaatuse OÜ hoiduma tehnonõuetele vastavuse kontrolli läbiviimisel liiklusseaduse, kohalduvate määruste, Maanteeameti juhendite ja halduslepinguga võetud kohustuste rikkumisest.**

Ettekirjutus on viivitamatult täitmiseks kohustuslik ning jõustub kättetoimetamisest alates.

Menetluskäik

- Maanteeamet edastas 30.01.2017 Tehnilise Ülevaatuse OÜ-le menetluse algatamise teate (Maanteeameti dokumendiregistris 16-00052/233) seoses Eesti Vabariigi, keda esindab Maanteeamet ja Tehnilise Ülevaatuse OÜ vahel 08.08.2011 sõlmitud lepingu (edaspidi haldusleping) ning määruse nr 77 täitmise puudustega Tehnilise Ülevaatuse OÜ tehnonõuetele vastavuse kontrollpunktis aadressil Riia mnt 233a, Pärnu. Menetluse algatamise teates küsis Maanteeamet Tehnilise Ülevaatuse OÜ selgitust määruse nr 77 täitmise puuduste kohta.
- Maanteeamet tõi menetluse algatamise teates välja tuvastatud rikkumised, kohalduvad õigusaktid ning lepingu sätted.
- Tehnilise Ülevaatuse OÜ vastuskiri Maanteeameti menetluse algatamise teatele (Maanteeameti dokumendiregistris 17-00026/077) saabus 10.02.2017. Oma vastuskirjas selgitas Tehnilise Ülevaatuse OÜ juhatuse liige Ago Kalmer järgmist:

- 3.1. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- 3.2. [REDACTED]
[REDACTED]
- 3.3. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- 3.4. [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED]

4. Tehnilise Ülevaatuse OÜ 10.02.2017 vastuskirjas Maanteeametile selgitas Tehnilise Ülevaatuse OÜ juhatuse liige Ago Kalmer lisaks menetluskäigu punktis 3 toodule järgmist:

- 4.1. Tehnilise Ülevaatuse OÜ juhatus algatas koheselt peale Maanteeameti 25.11.2015 pöördumise saamist ettevõtte sisese sisekontrollmenetluse. Tehnilise Ülevaatuse OÜ juhatus võttis Maanteeameti pöördumises esitatud asjaolusid äärmise tõsidusega ja vabastas koheselt ülevaatuspunkti juhataja Ardo Laanevälja ülevaatuspunkti töökorralduse eest vastutava isiku ülesannetest. Tehnilise Ülevaatuse OÜ juhatus viis uue ametisse nimetatud ülevaatuspunkti juhataja [REDACTED] [REDACTED] läbi riskianalüüsi selgitamaks välja Maanteeameti pöördumises esitatud asjaolude ärahoidmist edaspidi ja töötas välja sellekohase tegevuskava. Tegevuskavas esitati juhatusele muude ettepanekute osas ettepanek investeringute kavandamisel näha ette ülevaatuse protsessi videosalvestussüsteemide paigaldamine.
- 4.2. Tehnilise Ülevaatuse OÜ tunnistab täielikult ega sea mingilgi moel kahtluse alla Maanteeameti poolt läbiviidud haldusmenetlusega tuvastatud ülevaataja Taavi Sempelsoni poolt toimepandud rikkumisi ja Maanteeameti otsust peatada tema atesteerimistunnistus kuni 31.03.2018.
- 4.3. Tehnilise Ülevaatuse OÜ tunnistab täielikult ega sea mingilgi moel kahtluse alla Maanteeameti poolt haldusmenetlusega tuvastatud ülevaataja Alari Arro poolt toimepandud rikkumisi ja Maanteeameti otsust peatada tema atesteerimistunnistus kuni 31.03.2018.
- 4.4. Tehnilise Ülevaatuse OÜ tunnistab täielikult ega sea mingilgi moel kahtluse alla Maanteeameti poolt haldusmenetlusega tuvastatud ülevaataja Ardo Laaneväli poolt toimepandud rikkumisi ja Maanteeameti otsust peatada tema atesteerimistunnistus kuni 31.03.2018 ning täiendavalt keelduda talle selle väljastamisest kolme aasta jooksul alates atesteerimistunnistuse kehtivuse peatamisest, s.o. kuni 28.01.2019.
- 4.5. Tehnilise Ülevaatuse OÜ tunnistab täielikult ega sea mingilgi moel kahtluse alla Maanteeameti poolt haldusmenetlusega tuvastatud ülevaataja Urmas Kähär poolt toimepandud rikkumisi ja Maanteeameti otsust peatada tema atesteerimistunnistus kuni 31.03.2018.

- 4.6. Tehnilise Ülevaatuse OÜ on seisukohal, et Maanteeameti otsuste aluseks olevate ülevaatajate poolsed rikkumised klassifitseeruvad kahtlemata töölepinguseaduse § 88 lg 1 p 5 alla.
- 4.7. Tehnilise Ülevaatuse OÜ juhatus on Maanteeametiga ühel meelel ning tunnistab täielikult ega sea mingilgi moel kahtluse alla Maanteeameti poolt haldusmenetluses tuvastatud asjaolusid, mille alusel on Maanteeamet teinud loetletud isikute osas ülevaataja kohustuste rikkumist puudutavaid otsuseid.
- 4.8. Tehnilise Ülevaatuse OÜ juhatus arvab, et Tehnilise Ülevaatuse OÜ suudab täita halduslepinguga sätestatud nõudeid.
- 4.9. Ülevaatajate nõustamiseks viib Tehnilise Ülevaatuse OÜ iganädalaselt ja regulaarselt läbi infotunde.
- 4.10. Tehnilise Ülevaatuse OÜ arutab ülevaatuse teostamisega tekkivaid probleeme iganädalastel infotundidel. Tehnilise Ülevaatuse OÜ poolt on määratud ülevaatuspunkti töökorralduse eest vastutav isik, kelle kaudu saab juhatus operatiivselt vajaliku informatsiooni.
- 4.11. Tehnilise Ülevaatuse OÜ on arvamusel, et on täitnud ja täidab edaspidi korrektselt sõlmitud halduslepingut.
- 4.12. Halduslepingu rikkumise põhjuseks võib Tehnilise Ülevaatuse OÜ arvates olla tööprotsessis liigne sõltuvus inimfaktorist. Ebapiisav inimeste tundmine, usaldamine ja võimatus näha inimese sisse loob teatud asjaoludel olukorra, milles töötaja tihti ka enesele arusaamatutel asjaoludel paneb toime tööülesannete rikkumise. Analüüsides toimepandud rikkumisi on võimalik järeldada, et ülevaataja heasoovlikkusest sõiduki ülevaatusele esitaja suhtes või usaldades head sõpra või tuttavat unustatakse, et sõiduki tehnoseisundi kontrolli teostamisel täidetakse riigilt saadud ja usaldatud ametiülesandeid. Alates rikkumiste avastamist möödunud perioodi vältel on töötajatele nende eksitused selgeks tehtud ja nende poolt arvesse võetud.
- 4.13. Tehnilise Ülevaatuse OÜ peab kahtlusteta sõidukite tehnoseisundi kontrolli teostamist ülevaataja põhieesmärgiks tagamaks liikluses osalevate sõidukite ohutus ja loodushoidlik tehnoseisund. Selles osas Maanteeameti ja Tehnilise Ülevaatuse OÜ enda poolt rakendatavad võimalikele rikkumistele tähelepanu juhtimised, rikkumiste avastamised ja nulltolerants peaks Tehnilise Ülevaatuse OÜ arvates viima püstitatud eesmärgi saavutamisele.

5. [REDACTED]

6. [REDACTED]

Kohalduvad õigusaktid ja lepingu sätted

1. Liiklusseaduse § 73 lg 1 sätestab, et liikluses kasutatav mootorsõiduk ja selle haagis ning nende varustus peavad vastama õigusaktidega kehtestatud tehnonõuetele. Mootorsõiduk ja selle haagis peavad olema nõuetekohaselt varustatud.
2. Liiklusseaduse § 73 lg 3 sätestab, et tehnonõuetele vastavuse kontrollimisel tuvastatakse mootorsõiduki ja selle haagise vastavus või mittevastavus kehtivatele tehnonõuetele.
3. Liiklusseaduse § 73 lg 6 sätestab, et mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrolli korraldab ning selle nõuetekohase läbiviimise ja kvaliteedi üle teostab haldusjärelevalvet Maanteeamet.
4. Liiklusseaduse § 75 lg 1 kohaselt on tehnonõuetele vastavuse kontrolli haldusjärelevalve tegevus, mille eesmärgiks on tuvastada tehnonõuetele vastavuse kontrollimise punkti ning mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrolli läbiviimise ja selle kvaliteedi vastavust õigusaktides sätestatud nõuetele ning kontrollida liiklusseaduse § 191 lõikes 1 nimetatud halduslepingust tulenevate kohustuste täitmist.
5. Liiklusseaduse § 75 lõike 2 kohaselt eelpool nimetatud haldusjärelevalvet teostavad Maanteeameti volitatud ametiisikud.
6. Liiklusseaduse § 191 lg 1 sätestab, et valdkonna eest vastutav minister võib volitada Maanteeametit sõlmima äriühingutega halduslepinguid mootorsõidukite, trammide ja nende haagiste ning maastikusõidukite tehnonõuetele vastavuse kontrollimiseks.
7. Vastavalt haldusmenetluse seaduse § 38 lõikele 1 on haldusorganil õigus nõuda haldusmenetluse käigus menetlusosalistelt ning muudelt isikutelt nende käsutuses olevate tõendite ja andmete esitamist, mille alusel haldusorgan teeb kindlaks asja lahendamiseks olulised asjaolud.
8. Majandus- ja kommunikatsiooniministri 13.06.2011.a määrus nr 42 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele“ (edaspidi ja eelnevalt määruse nr 42).
9. Määruse nr 77 § 1 lg 4 kohaselt on ülevaatuse eesmärk sõiduki liiklusele ohutu ja loodushoidliku tehnoseisundi tagamine, sõiduki registreerimistunnistuse andmete õigsuse tagamine ning liiklusregistri andmete täpsustamine.
10. Määruse nr 77 § 3 lõike 3 kohaselt korralist, korduv- ja erakorralist ülevaatus ning ADR-sõiduki ülevaatus või CEMT-sõiduki ülevaatus teostatakse ülevaatuspunktis.
11. Majandus- ja kommunikatsiooniministri 18.07.2011.a määruse nr 77 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja kord“ (edaspidi ja eelnevalt määrus nr 77) § 8 lg 1 kohaselt kuuluvad sõiduki, välja arvatud vanasõiduki, korralisel ülevaatusel kohustuslikule kontrollimisele sõiduki liiklusregistri andmed ja sõiduki osad, seadmed, sõlmed ning varustus, mis on toodud määruse lisas 4.
12. Määruse nr 77 lisa 4 sätestab sõiduki ülevaatusel kontrollitavate osade, seadmete, sõlmede ja nendel avastatud vigade loetelu ning kontrollimise metoodika.
13. Vastavalt tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 132 vastutab isik teise isiku käitumise ja temast tulenevate asjaolude eest nagu oma käitumise või endast tulenevate asjaolude eest, kui ta kasutab seda isikut pidevalt oma majandus- või kutsetegevuses ja selle isiku käitumine ning temast tulenevad asjaolud on seotud isiku majandus- või kutsetegevusega. Isik vastutab

samuti teise isiku käitumise või temast tulenevate asjaolude eest, kui ta kasutab seda isikut oma kohustuste täitmisel ja selle isiku käitumine või temast tulenevad asjaolud on seotud selle kohustuse täitmisega.

14. Vastavalt halduskoostöö seaduse § 11 lõikele 1 võib juriidilise või füüsilise isikuga haldusülesande täitmiseks sõlmitud lepingu ühepoolselt lõpetada, kui: juriidiline või füüsiline isik on halduslepingut või haldusülesande täitmist reguleerivat muud õigusakti rikkunud korduvalt või oluliselt ja see on põhjustanud olulise kahju kolmandale isikule või tema varale; haldusülesande täitmise üle järelevalvava asutuse või organi ettekirjutus on jäetud korduvalt täitmata; muul seaduses või halduslepingus sätestatud alusel.
15. Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 1 kohaselt on haldusjärelevalve ühe haldusorgani kontroll teise haldusorgani üle.
16. Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 4 kohaselt haldusjärelevalve teise haldusekandja üle hõlmab haldusülesannete täitmise õiguspärasuse ja seaduses sätestatud juhul otstarbekuse kontrollimist. Haldusjärelevalve teostajal on teise haldusekandja kontrollimisel õigus teha ettekirjutusi, mille täitmata jätmise korral on asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras rakendatava sunniraha ülemmäär 9600 eurot.
17. Haldusmenetluse seaduse § 8 lõike 1 kohaselt on haldusorgan seadusega, selle alusel antud määrusega või halduslepinguga avaliku halduse ülesandeid täitma volitatud asutus, kogu või isik.
18. Halduslepingu punkti 4.1 kohaselt on Tehnilise Ülevaatus OÜ (edaspidi Teostaja) kohustatud teostama Ülevaatus ja juhinduma seejuures eelkõige liikluseadusest, määrustest ja Maanteeameti juhenditest.
19. Halduslepingu punkt 6.1 kohaselt vastutab Teostaja Ülevaatus teostamisel Määruses kehtestatud nõuete rikkumise eest.
20. Halduslepingu punkt 7.2 kohaselt, kui Teostaja rikub Määruste nõudeid olulisel määral või kui Teostajale Maanteeameti poolt riikliku järelevalve korras tehtud ettekirjutuse on jäetud tähtjaks täitmata, võib Eesti Vabariik Lepingut erakorraliselt üles öelda ja Teostajalt Lepingut punktis 2 nimetatud õiguse ära võtta.
21. Halduslepingu punkt 9.3 kohaselt võib Eesti Vabariik Lepingut erakorraliselt üles öelda juhul, kui Teostaja rikub oluliselt Lepingut, samuti punktis 7.2 nimetatud juhul.
22. Halduslepingu punkti 9.4. alapunktide 9.4.3. ja 9.4.4. kohaselt loevad pooled muuhulgas oluliseks rikkumiseks ka selle, kui Maanteeamet on tuvastanud korduva puuduse ülevaataja töö kvaliteedis, halduslepingu tingimuste korduva mittetäitmise või halduslepingu tingimuste korduva mittenõuetekohase täitmise ülevaatuspunktis.

Maanteeameti põhjendused

1. Menetluse algatamise teate asjaolude punktides 3 ja 4 toodud episoodides rikkus Tehnilise Ülevaatus OÜ määruse nr 77 § 8 lg 1 sätestatud ülevaatuses töötajate nõuet ja määruses nr 77 § 9 lg 1 sätestatud nõuet, mis kohustab sõiduki ülevaatusel avastatud rikkeid või puudused kandma kontrollkaardile ning avastatud rikke või puuduse tõsidust peab hindama vastavalt määruse nr 77 lisas 4 toodud nõuetele. Sellega Tehnilise Ülevaatus OÜ rikkus

liiklusseaduse § 73 lg 3 nõuet, et tehnonõuetele vastavuse kontrollimisel tuvastatakse mootorsõiduki ja selle haagise vastavus või mittevastavus kehtivatele tehnonõuetele.

2. Menetluse algatamise teate asjaolude punktides 5 ja 6 toodud episoodides rikkus Tehnilise Ülevaatuse OÜ määruse nr 77 § 8 lg 1 sätestatud ülevaatuse töömahu nõuet ja määruse nr 77 § 9 lg 1 sätestatud nõuet, mis kohustab sõiduki ülevaatusel avastatud rikked või puudused kandma kontrollkaardile ning avastatud rikke või puuduse tõsidust peab hindama vastavalt määruse nr 77 lisas 4 toodud nõuetele. Tehnilise Ülevaatuse OÜ rikkus määruse nr 77 § 3 lg 3 sätestatud nõuet, et korralist, korduv- ja erakorralist ülevaatus ning ADR-sõiduki ülevaatus või CEMT-sõiduki ülevaatus teostatakse ülevaatuspunktis. Tehnilise Ülevaatuse OÜ rikkus määruse nr 77 § 8 lg 6 sätestatud korduvülevaatuse töömahu nõuet. Sellega Tehnilise Ülevaatuse OÜ rikkus liiklusseaduse § 73 lg 3 sätestatud nõuet, et tehnonõuetele vastavuse kontrollimisel tuvastatakse mootorsõiduki ja selle haagise vastavus või mittevastavus kehtivatele tehnonõuetele.
3. Menetluse algatamise teate asjaolude punktides 3, 4, 5 ja 6 toodud ülevaatuste teostamise juhtumid kinnitavad, et Tehnilise Ülevaatuse OÜ ülevaatuspunktis aadressil Riia mnt 233a, Pärnu, ei teostatud ülevaatusid juhindudes liiklusseadusest ning määrustest (sh. määrus nr 77). Antud tegudega rikkus Tehnilise Ülevaatuse OÜ halduslepingu punktiga 4.1 võetud kohustust teostada ülevaatus ja juhinduda seejuures eelkõige liiklusseadusest, määrustest ja Maanteeameti juhenditest. Samuti ei täidetud Tehnilise Ülevaatuse OÜ poolt määruse nr 77 §1 lg 4 tulenevat ülevaatuse eesmärki, milleks on sõiduki liiklusele ohutu ja loodushoidliku tehnoseisundi tagamine, sõiduki registreerimistunnistuse andmete õigsuse tagamine ning liiklusregistri andmete täpsustamine.
4. Võttes arvesse TsÜS § 132, vastutab Tehnilise Ülevaatuse OÜ ülevaataja käitumise ja temast tulenevate asjaolude eest nagu oma käitumise või endast tulenevate asjaolude eest.
5. Tuginedes TsÜS § 132, siis käesoleva ettekirjutuse Maanteeameti põhjenduste punktides 1 ja 2 toodud juhtumitest nähtub, et Tehnilise Ülevaatuse OÜ ei ole taganud halduslepingu punktiga 4.1. võetud kohustust teostada ülevaatus juhindudes seejuures eelkõige liiklusseadusest, määrustest s.h. määruse nr 77 ja Maanteeameti juhenditest.
6. Antud ettekirjutuse koostamisel arvestab Maanteeamet täiendavate asjaoludena alljärgmist:
 - 6.1. Käesolev ettekirjutus on Tehnilise Ülevaatuse OÜ esimene ettekirjutus.
 - 6.2. Tehnilise Ülevaatuse OÜ ei ole taganud halduslepingu punktiga 4.1. võetud kohustuse täitmist 23.01.2012, kui lubas liiklusesse ohtlike vigadega sõiduki (Maanteeameti dokumendiregistris 12-00132/290).
 - 6.3. Käesoleva ettekirjutuse Maanteeameti põhjenduse punktides 1 ja 2 toodud juhtumite puhul on tegemist korduvate määruse nr 77 nõuete rikkumisega, kuna rikkumised panid toime neli ülevaatajat erinevate sõidukite ülevaatusel.
 - 6.4. Halduslepingu punktide 9.4.3 ja 9.4.4 kohaselt on korduv puudus ülevaataja töös ning korduv lepingu mittekohane täitmine oluliseks lepingu rikkumiseks, mis võib päädida halduslepingu lõpetamisega Maanteeameti poolt. Võttes aga arvesse Tehnilise Ülevaatuse OÜ 10.02.2017 kirjas (Maanteeameti dokumendiregistris 17-00026/077) toodud lubadusi jätkata edaspidi halduslepingu korrektset täitmist ning rakendada seejuures abinõusid rikkumiste ärahoidmiseks, leiab Maanteeamet, et

Tehnilise Ülevaatuse OÜ-le tuleb anda halduslepingu korrektseks täitmiseks täiendav võimalus ning piirdub esialgu edaspidistest rikkumistest hoidumise ettekirjutuse tegemisega.

Sunniraha hoiatus

Ettekirjutuses resolutsiooni punktis 2 esitatud nõude ja kohustuse mittetäitmisel, määrab Maanteeamet ettekirjutuse adressaadile Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 4 alusel:

ettekirjutuse igakordsel rikkumisel sunniraha 4800 eurot.

Juhime tähelepanu, et sunniraha kohaldub ka igal järgneval korral, kui Te ei ole ülevaatust läbiviinud nõuetekohaselt ja vastavalt õigusaktides sätestatule.

Samuti juhime tähelepanu, et lisaks sunniraha rakendamisele on Maanteeametil ettekirjutuse täitmata jätmise korral õigus lõpetada Leping halduslepingu punkti 9.3 kohaselt erakorraliselt juhul, kui Ülevaatuspunkti tegevusega rikutakse oluliselt (oluliseks Lepingu rikkumiseks loetakse vastavalt halduslepingu punktile 9.4.4 muuhulgas Lepingu tingimuste korduv mittetäitmine või mittenõuetekohane täitmine Ülevaatuspunktis) Lepingut.

Vaidlustamisviide

Käesoleva ettekirjutuse peale saab esitada 30 päeva jooksul vaide Maanteeametisse haldusmenetluse seadustikus sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Käesolev ettekirjutus edastatakse elektrooniliselt e-posti teel.

(allkirjastatud digitaalselt)

Viktor Orr

ülevaatuse ekspert